

Posudek na diplomovou práci Veroniky Balíčkové

Kurikulární reforma ve Velké Británii a její hodnocení (jako inspirace pro řešení současných problémů v českém školství)

84 stran textu, literatura, přílohy

Téma, které si Veroniky Balíčková vybrala pro zpracování svého diplomového úkolu, považuji v současné době za vysoce aktuální. Přestavba českého kurikula ve dvouúrovňové programy (Rámcový vzdělávací program – školní vzdělávací programy), jejichž provázanost by měla zaručit standard kvalitního vzdělání pro veškerou žákovskou populaci i velkou míru volnosti podle specifických podmínek vzdělávání, je velkou výzvou jak pro všechny aktéry pedagogického prostředí, tak pro českou společnost obecněji. Přestože se školství ve Velké Británii vyvíjelo v jiném kontextu a národní kurikulum vznikalo ve specifických podmínkách, otázky po smyslu závazného dokumentu a jeho charakteristice jsou v mnohém podobné, a to nejen ve školskopolitické, ale především v pedagogické linii. Inspirace, na níž poukazuje autorka v podtitulu textu, tak může být věcí nikoliv náhodnou: důležité je však důkladné studium zdrojů pro tuto inspiraci.

Autorka zvolila pro svůj úkol teoreticko-empirickou podobu zkoumání. Teoretická východiska analyzují školskopolitický kontext, v kterém vznikl požadavek národního kurikula ve Velké Británii, založeném na zákonu z r.1988. Autorka zpracovává v teoretických východiscích nejen současnou podobu národního kurikula, ale celý rámec jeho přeměny. Zároveň upozorňuje na ty aspekty, které by mohly být podstatné pro přeměnu kurikula v našich podmínkách. Z hlediska metodologického akcentuje kritickou analýzu politického zásahu do vzdělávacího prostoru - ať už se týká učitelů, žáků, rodičů nebo výzkumníků. Např. základním heslem zákona byl - kromě specifických momentů Británie – i rovný přístup ke vzdělání pro všechny děti – tzn. „nenapadnutelné“ heslo, na jehož principu je založen i přístup k reformě vzdělávání v ČR. Způsob zacházení s tímto principem však měl důsledky, které limitují, ne-li zamezují cestu k jeho smysluplnému využití. Obdobně autorka poukazuje i na varovné momenty přílišných politických tlaků při implementaci kurikula a nutnost opřít jeho reformu včetně implementační fáze nikoliv o domněnky, ale o ověřené vědecké předpoklady. Inspirací z britského vzdělávacího prostředí je však mj. i společné úsilí těch, kteří hájí zájem samotných „uživatelů“ kurikula, vzdělávaných dětí.

V teoretických východiscích je obdobně prezentován pohled i na základy kurikulární reformy v České republice. *Vzhledem k zaměření textu je zejména podkapitola o systému národního hodnocení v ČR poměrně informačně chudá. Podle mého názoru se i na struktuře textu mělo jasněji ukázat, kde jsou priority analýzy: v tomto případě by informace o kurikulu v českém prostředí mohly být součástí závěrečných partií: takto působí v textu neústrojně.*

Detailnější analýza je věnována v teoretických východiscích systému národního hodnocení ve Velké Británii, tedy prvku systému, který je v České republice teprve připravován, přičemž je však prvkem zásadně systémotvorným. V této oblasti je tedy formulace úspěchů, ale i selhání, které autorka v textu poskytuje, pro naše podmínky velmi důležitá. *(Kapitola 9 o testech z matematiky je v této části spíše připojena než propojena s výkladem.)*

Hlavní význam práce vidím v teoretické části textu, za zajímavou však považuji empirickou sondu autorky, orientující se na názory *(Asi bych autorce navrhla tento termín namísto její „evaluace“.)* na národní systém hodnocení a testování u tzv. nepolitických aktérů - tj. žáků, učitelů a rodičů. Závěr práce je určitým shrnutím základních informací. *Protože však autorka ohlásila svoji analýzu britské kurikulární reformy jako možnou inspiraci pro některé otázky reformy naší, postrádám v závěru práce diskusní část. Předpokládám, že její některé důležité momenty bude V. Balíčková prezentovat při obhajobě práce.*

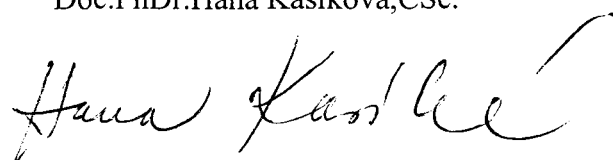
Text teoretické i empirické části je opřen o množství – z hlediska volby tématu převážně zahraničních – bibliografických zdrojů., práce je doplněna konkretizujícími přílohami.

Poznámky k formě textu: *Ve stylistické rovině je občas znát (např. ve slovosledu), že autorka vycházela z anglického jazykového základu. Text provázejí gramatické chyby, zejména v interpunkci.*

Téma je zpracováno na odborné úrovni, autorský text je zajímavý svým kritickým náhledem na kurikulární reformu. Text práce, kterou Veronika Balíčková předkládá jako diplomový úkol, byl zároveň doporučen pro účast v soutěži Jana Palacha na UK. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat *v ý b o r n ě*.

Praha 23.3.2006

Doc.PhDr.Hana Kasíková,CSc.

Handwritten signature of Hana Kasíková in cursive script.